

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnistvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petlistrva (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več ko trikrat . . . 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta a 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvenšil nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona štev. 188.

Državnozbornska volitev v mariborskem okraju.

Včeraj, dne 5. t. m. se je vršila v mestni skupini Maribor Ptuj državnozbornska volitev. Pred vsem moramo z veseljem poročati, da so Slovenci napredovali.

	Šinko	(dr. Pipuš) 1. 1901	Wastian	Pfrimer	Hilari
Maribor	59	(29)	695	535	251
Ptuj	21	(19)	119	76	14
Ljutomer . . .	50	(43)	29	32	—
Ormož	27	(23)	57	3	—
Središče . . .	128	(109)	1	—	—
Muta	—	(—)	23	10	—
Vuzenica . . .	3	(3)	14	1	—
Slovenjgradec .	17	(7)	51	7	—
Slov. bistrica .	7	(7)	6	58	—
Sv. Lenard . .	17	(9)	22	6	—
Marenberg . .	—	(4)	45	2	—
	329	(253)	1062	730	265

Kakor je tu natančno razvidno, so Slovenci napredovali za 76 glasov, med tem, ko so socialni demokratje nazadovali za 50 glasov.

Potrebna je torej ožja volitev Wastian-Pfrimer, ki se vrši v petek, dne 7. t. m. Slovensko društvo je sklenilo, da se Slovenci ne udeležijo ožje volitve ter prosi, da se ta sklep vzame tem potom odcejenjenih volilcev na znanje. Menda pa ožje volitve ne bo potreba v pravem smislu besede, ker se je, kakor slišimo iz vsenemških krogov, Pfrimer brzojavno odpovedal kandidaturi za državni zbor ter obenem odložil svoj deželnozbornski ter občinski mandat, kar je žetudi preobljubil. Slovenci so v vsakem volilnem okraju znatno napredovali le Slov. Bistrica je ostala pri istem številu (7); škandalozno pa je nazadoval Marenberg, kjer so tokrat vsi Slovenci ostali za pečo Wastianu so pomagali do zmage osobito c. kr. uradniki, ki so z neverjetnim terorizmom vplivali tudi na druge volilce ter s tem odločili ugodno za Wastiana. Veselo znamenje za slovensko stvar je, da od leta do leta napredujemo tudi v obmejnih volilnih okrajih. Pri slovenskem uspehu je udeleženo tokrat tudi častno „Slov. društvo“, ki je s tiho kakor javno agitacijo ter z volilnimi shodi poseglo s srečno roko v volilno borbo.

Med vsenemci v Mariboru vlada velikansko veselje nad izidom. Izšla je posebna izdaja „Marb. Ztg.“, ki pa nesramno laže, ko piše, da bodo slovenski prvaki glasovali za Pfrimerja pri ožji volitvi Slovenci so že dosegli svoj namen in častno so izšli iz boja ter sveto pokazali da so se pričeli gibati in napredovati. Naprej torej v napredku in končno bomo zmagali!

Državni zbor.

Dunaj, 5. julija.

Derschattov odsek.

Včeraj po zborniški seji se je zbral Derschattov odsek ter posvetoval o resoluciji, ki jo je po daljših razpravah zvaril pododsek iz peterih resolucij. Referent dr. Fořt je poročal, da je večina v podod-

seku odklonila poseben zakon, ki naj vlado pooblašča, da sme izplačati kvoto za skupne državne potrebe. Zakona ni treba, meni večina, ker sta delegacija že dovolili skupne državne izdatke za l. 1905. in je tudi avstrijski parlament odobril začasni proračun do konca leta. Sicer pa avstrijski drž. zbor tudi po § 11. drž. tem. zakona sam ne more določiti kvote. Zgajali smo pač v „lex lex“, situacijo, ki ne soglašajo z zakoni, a krivda zadene ogrski parlament, ki ni izvolil svoje kvotne deputacije.

Pododsek torej predlaga naslednjo resolucijo:

„Zbornica skleni: Z ozirom na to, da se ni ustavnim potom določila kvota počenši s 1. julijem in ni dopusten le enostranski sklep (avstrijskega parlamenta), z ozirom na to, da sta obe državni polovici po pragmatični sankciji in nagodbi iz leta 1867. dolžni plačati od delegacij določene skupne državne izdatke, je mlje zbornica v odseku od vlade podane izjavo na znanje, da bode namreč vlada na svojo odgovornost in v sporazumu z ogrsko vlado od 1. julija naprej v mesečnih obrokih proti posledobnemu obračunu izplačevala začasne predugjeme. Zbornica pa se zavaruje proti vsakemu „prejudicu“ glede nadaljnih kvote in skupnih zadev. Ob enem zbornica pozivlje vlado, naj dela na to, da se čim preje ustavno določi obestranska kvota za skupne potrebščine. Zbornica tudi odločno naglašajo, da dosedanji kvotni ključ v zvezi s carinskimi dohodki jako škodi Avstriji; zato je nujno potrebna revizija kvotnega ključa, in sicer naj se skupni troški porazdele na podlagi trdnih dejstev (števíla prebivalstva in obestranskih državnih izdatkov) in tako kvota stalno določi.

Zbornica tudi izjavi, da je z avstrijskim prispevkom za skupne državne potrebščine v tesni zvezi enotna in skupna armada v obrambo celokupne države. Vlada naj torej odločno brani avstrijske koristi in o pravem času v sporazumu z držav. zborom ukrene vse potrebno.“

Dr. Grabmayr in dr. Bareuther sta predlagala vsak svoj načrt zakona, ki naj približno to izrazi, kar resolucija. Dr. Lecher je govoril za zakon, češ, da je resolucija prazna stvar. Obširno je proti zakonu govoril min. predsednik baron Gautsch iz političnih in juridičnih razlogov. Odsek sinoči ni še dovršil razprave, katero nadaljuje sedaj po zborniški seji. Brez dvoma bode odsek odklonil poseben zakon in odobril gori v bistvu navedeno resolucijo.

Tiskovni odsek

je imel včeraj daljšo sejo, v kateri je odobril osem paragrafov (od 17. do 24.) novega tiskovnega zakona. Paragraf 17. določa, da osebe pod 18 letom starosti ne smejo po ulicah časnikov prodajati.

§ 18: Na vsaki tiskovini mora biti tiskana cena. Na ulicah se smejo časniki prodajati od 5. ure zjutraj do polnoči. Na kolodvorih vedno. Blizu cesarskega dvora in pred cerkvenimi vrati se časniki ne smejo prodajati. Po hišah se tiskovine ne smejo prodajati.

Alpske železnice.

Ceški in poljski poslanci so se danes odločno ustavljali novim kreditom za alpske železnice, ako vlada ob enem ne obljubi, da se podržavijo tri zasebne železnice v Galiciji, na Moravskem in Češkem. Kranjci in Štajerci res nimamo skraj nobene koristi od druge železnične zveze s Trstom; vendar pa bi nastala ogromna škoda za državo in delavce, ko bi državni zbor takoj ne dovolil dodatnih kreditov v pokritje primanjkljaja, ker bi delo prenehalo in bi se razsula razna pričeta dela. Na drugi strani pa Slovenci, Hrvatje Italijani in tudi južni Nemci nimajo nobene neposredne ko-

risti od podržavljenja železnic, ako se isti čas ne podržavi tudi južna železnica. Kje pa naj država dobi kar tri milijarde v ta namen? Ti in drugi razlogi so napotili slovenske in italijanske poslance, da so skušali pregovoriti Cehe, naj odnehajo. Pogajali so se danes s predsedstvom češkega kluba dr. Šusteršič, dr. Ferjančič, baron Malfatti in Scaramanga. Skoraj gotovo privolijo češki poslanci, da zbornica še pred počitnicami dovoli dodatne kredite za alpske železnice.

Vinorejski odsek

je včeraj pooblastil poslanca Marcheta, da za jesensko zasedanje pripravi načrt zakona glede umetnega vina.

Vojaške vaje.

Začetkom seje je poslanec dr. Rizzi vložil naslednjo resolucijo: Dne 3. t. mes. so imeli v Pulju zbrani brambovski bataljoni vajo. Vsled vročine so trije vojaki umrli, mnogo jih je zbolelo. Vaje ob taki vročini pač niso umestne, ker je vedno nevarnost za ljudi. Kako more torej vojna uprava opravičevati, da se je 3. t. m. ob taki vročini vršila vojaška vaja.

Minister za deželno brambo, fcm. Schönaich, je takoj odgovoril, da je že včeraj brzojavil v Pulj, naj mu pojasnijo dogodek. Odgovor se glasi: Vaja se je pričela zjutraj ob pol 7. uri in je trajala do pol 10. ure. Vojaki so imeli štiri odmora (odpočitke), dvakrat z vodo. Umrli eden mož, 65 obolelih, 16 od teh jih je v bolnišnici, drugi ozdraveli. Zdravniki si je izpahnili nogo in moral od Dinjana po železnici domov. Natančno poročilo sledi.

Nedeljski počitek.

Poslanska zbornica je 17. junija 1903 odobrila nekatere premembe zakona z dne 16. jan. 1895 glede počitka ob nedeljah in praznikih pri nekaterih obrtjih. Člen VI zakona določa v bistvu: Trgovinski minister more v sporazumu z drugimi ministri dovoliti delo ob nedeljah in praznikih tedaj, ako to zahtevajo potrebe prebivalstva ali če bi podjetje trpelo škodo, ako bi se pretrgalo delo.

Člen VII. določa, da more v posameznih slučajih dež. vlada sama dovoliti izjeme za posamezne kraje ali občine, ko vlada zasliši mnenje občine ali dotične zadrage.

Člen IX zakona iz l. 1895. določa: V trgovinah je dovoljeno ob nedeljah k večjemu šesturno delo. Dež. vlada pa sme razdeliti ali določiti teh šest ur, ko zasliši mnenje občin in zadrug. Zadrage pa imajo pravico nasvetovati politični oblasti, da se delo ob nedeljah še bolj skrdi.

Poslanska zbornica pa je l. 1903 sklenila, da bodi delo v trgovinah ob nedeljah dovoljeno k večjemu štiri ure. Te ure določi deželna vlada, ko zasliši mnenje trgovske in obrtniške zbornice, dotične občine, zadrage in odbora trg. pomočnikov. Deželna vlada pa more z ozirom na krajevne razmere delo ob nedeljah še bolj omejiti ali popolnoma prepovedati.

Dalje je poslanska zbornica na predlog soc. pol. odseka črtala iz zakona odstavek peti, ki se glasi: Deželna vlada more dovoliti ob nedeljah skozi celo leto ali le ob določenih nedeljah v trgovinah tudi osemurno delo za one kraje, ki nimajo manj ko 6000 prebivalcev, ako ljudje iz okolice navadno le ob nedeljah zahajajo v dotični kraj, kjer kupujejo potrebščine.

Gospodarska zbornica pa s to premembo ni bila zadovoljna in je 10. februarja 1905 sklenila, da ta odstavek ostane v zakonu, toda z določbo, da sme deželna vlada dovoliti tudi v krajih z manj nego 6000 prebivalci k večjemu šesturno delo.

Ta določba je v zakonu nujno potrebna. Razni kmečki poslanci so l. 1903. naglašali v soc. pol. odseku, da ljudje na deželi po vaseh nimajo povsod na izbero prodajalnic, koder si kupujejo potrebščine (sol, olje, petrolej, sladkor itd.) Običajno si kupujejo te

dnevne potrebščine ob nedeljah po božji službi v večjih krajih, koder so župne cerkve itd. A ti razlogi niso izdali, zmagali so z večino v odseku člani, ki zastopajo ali peto kurijo ali najradikalnejše struje. Ugovarjali so, da si morejo tudi po deželi ljudje nakupiti potrebnih stvari med tednom ali v soboto zvečer. S tega stališča je presojala to vprašanje tudi večina poslanske zbornice ter črtala ta odstavek iz zakona. Gospodarska zbornica ga je zopet obnovila.

Poslanska zbornica je bila tudi odobrila dostavek poslanca Böhmea k členu X., da smejo peki delati ob nedeljah k večjemu tri ure. Ako pa dalje delajo, morajo jim gospodarji dati odpočitka med tednom.

Ta dostavek je gospodarska zbornica črtala.

Danes je poslanska zbornica po dolgi razpravi pritrdila sklepom gosposke zbornice ter zakon odobrila v drugem in tretjem branju.

Obrtni odsek.

Poslanci Erb, Böhme, Pacher, Weiskirchner in Pláček so bili danes pri min. predsedniku baronu Gautschu in predsedniku gosposke zbornice knezu Windischgratzu, naj posredujejo, da gosposka zbornica pritrdi sklepu poslanske zbornice glede permanentnega obrtnega odseka. Baron Gautsch je odgovoril, da se gosposka zbornica snide že 7. t. m., da sklene, ali naj je obrtni odsek permanenten. Ako gosposka zbornica odobri ta sklep, bode poslanska zbornica izvolila nov obrtni odsek, ki bode ob neznosni vročini kuhal in varil nov obrtni zakon.

Rusija.

Vsi listi se bavijo malone samo z revolucionarnimi izbruhi v Rusiji. O drugih političnih dogodkih ni skoro nikakih vesti.

Krieger iz vršilsa samoumor. Neka nepotrjena vest trdi, da je izvršil samoumor admiral Krieger.

Upor ruskih mornarjev. Iz Peterburga poročajo, da se je uprlo moštvo na bojni ladji „Tri Svjatitelja“. Iz Odese poročajo, da se je uprlo predvčerajšnjim na „Pobjedonoscevu“ zopet šest mornarjev, a so jih prijeli ostali mornarji in jih izkrcali. „Pobjedonoscev“ je odplul na to v Nikolajev, ko so se prej razorožili mornarje. Iz Sevastopola poročajo, da se je povrnil Krieger s „Pobjedonoscevom“ v Odese.

Poročila o „Potemkinu“. Predno je zapustil „Potemkin“ Konstanco, so se posvetovali mornarji. Posvetovanje je vodil mornar Mascanko, rojen Japonec, ki je le malo časa na „Potemkinu“. Moštvo na „Potemkinu“ je poslalo diplomatičnim zastopnikom velevlavstij sledeče pismo: „Moštvo na „Potemkinu“ smatra za svoje sovražnike vse ruske vojne ladje, katerih moštvo se ne pridruži „Potemkinu“ in jim napoveduje boj.“ Torpedovka 267, ki spremlja „Potemkina“, je poizkusila pred Konstanco potopiti neko rusko ladjo. „Potemkin“ je ukrcal ob Zlatem rogu, 30 milj od Odese, živila in premog ter odplul nato zopet proti Konstanči. V varnaško pristanišče sta pripluli dve ruski bojni ladji, da preprečita, če bi se nameraval „Potemkin“ ustaviti v pristanišču. „Potemkin“ je došel v Feodozijo. Moštvo je zahtevalo premoga, živil in zdravil. Zahtevalo je, naj se mu zagotovi varnost za 24 ur. Torpedovko „Stremiteljni“ so odposlali, da zasleduje in potopi „Potemkina“. Na ladji so le taki častniki in kurjači, ki so se prijavili prostovoljno. Vladi je žal za tako lepo ladjo, kakor je „Potemkin“, a si ne more pomagati drugače, kakor le na ta način. V Odese menijo, da bo zopet priplulo črnomoško brodoge. V Berlinu so dobili prijatelji ruskih prekucuhov več pisem. Pisal je tudi neki uporni mornar na „Potemkinu“, ki je sporočil, da so povzročili upor na ladji soc. demokratje. Na ladjo sta došla dva soc. demokratska voditelja, da svetujeta mornarjem. Ruski poslanik je vročil turški vladi dopis, v katerem naznanja rusko ministrstvo, da se je rešilo 400 ruskih mornarjev na neki

angleški parobrod potem, ko se je potopila ruska križarica. Ker je odplula angleška ladja proti Carigradu, zahteva ruska vlada, naj jo ustavijo Turki, ko bo priplula skozi Bospor in naj prime ter izroči uporne mornarje Rusiji. Sultan je takoj sklical izredni ministrski svet, da se posvetujejo o položaju in o odgovoru ruski vladi. Turčija je izjavila, da ne more izpolniti ruske zahteve. Po mednarodnem pravu nima Turčija policijske moči na ladjah, ki plovejo pod angleško zastavo. Tudi med Rusijo in Turčijo ni nikake pogodbe o izročitvi beguncev. Pomnežili so straže pri obrežnih baterijah ob Bosporu, topovi so nabiti, ker se boje, da priplove „Potemkin“.

Odobreni načrt za novo rusko brodogradnjo. Posebna komisija pod vodstvom mornariškega ministra je odobrila načrt za zgradbo novega ruskega brodogradilnice. V sedmih letih nameravajo izdati vsako leto 75 milijonov rubljev za zgradbo novih bojnih ladij. V nekaterih letih nameravajo podvojiti vsoto.

Nezadovoljnost v ruskih gardnih polkih. Neki pristaš prekućijske stranke, ki služi v gardi kot vojak, poroča, da med vojniki gardnih polkov od 22. januarja t. l. nadalje strašno vre. Najpriprostejši vojak je izprevidel, kako nasilno nastopajo oblasti. Le s težavo so se premagali vojaki, da niso napadli častnikov, ki so zapovedovali vedno streljati na množico.

Nemiri v Putilovih tovarnah. V peterburških Putilovih tovarnah je postal položaj zopet opasen. Delavci so zabodli predvčerajšnjim nekega policista. V peterburških pristaniščih delavci še vedno stavkajo.

Gibanje med kmetinami južnem Ruskem. „Agence Havas“ poroča iz Odeje, da imajo kmečki nemiri v južnih gubernijah zgolj agrarni značaj. Z delavci v Odesi in Nikolajevem nimajo kmetje nobene zveze.

Nemiri v Kijelcih. V Kijelcih je streljala množica 3 t. mes. zvečer iz revolverjev in metala kamenje na vojaštvo, ki je pričelo streljati. Ubityh je bilo pet in ranjenih šest oseb, nakar je polagoma nastal mir.

Razprava proti Gorkemu ni bila ustavljena. Zagovornik Gorkega je zahteval, naj bodo zaslišane kot priče bivši minister knez Sviatopolsk Mirski, nadalje Witte in general Ridsevski.

Stavka v Peterburgu. V Peterburgu so pričeli stavkati delavci Lafermove tovarne. Število stavkajočih delavcev cenijo na 25.000.

Na smrt je obsodilo vojno sodišče v Odesi tekmo 24 ur 160 oseb, ki so jih takoj ustrelili.

Upori ruskih posadk. Posadka ruske trdnjave Kovno je odpovedala pokorščino, tudi posadki v obmejnih mestih Eydtukhen in Wirballen nočeta ubogati.

Upor na ruskem parobrodu. „Tems“ poroča iz Carigrada, da ni mogel odpluti parnik „Car Nikolaj“ v Aleksandrijo. Mornarji so se uprli in izjavili, da hočejo k svojim rodbinam v Odeso.

Kakose je plenilo v Odesi. Vojaštvo je bilo ob plenjenju v odeskem pristanišču preslabo, da bi zabranilo množični pleniti, ki je štela nad 30.000 oseb. Množica je vzela vse, kar je le mogla. Oropane stvari so se takoj prodale. Dasi je nastopal vojaštvo z bajoneti in kazaki z biči, ni vse prav nič pomagalo. Medtem so pričeli zažigati skladišča. Vojaštvo je slepo streljalo na zažigalce in roparje. 12 voz je vozilo proč mrliča.

Dogodki na Ogrskem.

Odstopilo je več nadžupanov, med njimi tudi budimpeštanski viši župan Markus, ki se je dal preprostiti, da bo vodil še nekaj časa posle. „Magyar Nemzet“ poroča, da se uvede disciplinarna preiskava proti onim občinskim uradnikom in županom, ki ne bodo hoteli pebirati davkov ali sodelovati pri navačenju. Uporne činovnike bodo odstavili in jih nadomestili z vladnimi komisariji. Fejervary ne odide na počitnice, ker hoče sam izvojevati boj s stolicami in županstvi.

Balkan.

Poročajo o nemirih ob črnogorski meji. Črnogorci so napadli dve uri od Berane turško stražnico. Straža močna 11 mož se je umaknila. Črnogorci so poizkusili tudi vtihotapiti orožje v Turčijo, a turška vojaška patrulja je to preprečila. V boju so bili ubiti trije črnogorski tihotapci, ostali so pobeželi. Črnogorski vstaški poveljnik Peter Felegraži iz Akene pa pleni s svojo četo, ki šteje 18 mož, po trgovičkom in bjelopolijskem okraju.

Tiflis, 3. julija. Med Gružini vlada veliko veselje, da smejo namestu ruskega rabiti v cerkvi gružinski jezik. V Suhumu je bila prvič cerkev prenapolnjena, in Gružini so praznovali ta dan kot narodni praznik.

Rusko-japonska vojska.

Novi ruski vojni minister.

General Aleksander Feodorovič Rediger (Rüdiger je nadzornik strelcev), sedanjí ruski vojni minister, je eden najboljših ruskih generalov. S 26 leti je bil že kapitan generalnega štaba, z 39 leti pa generalni major. Rediger je postal popularen v rusko-turški vojni 1. 1877. Po tej vojski je postal profesor na Nikolajevi akademiji za generalni štab. Tu je služboval celih 15 let, potem pa je postal pisarniški ravnatelj vojnega ministrstva. General Rediger je spisal mnogo del vojaško-znanstvene vsebine.

Nova japonska eskadra iz vjetih ruskih ladij.

London, 5. julija. „Daily Telegraph“ poroča iz Tokia: V mornarico so uvrstili torpedolovca „Oshivo“, ki so ga ravnokar izdelali v Kure. Ladji „Bajan“ in „Peresvjat“ bodo v Port Arturu popravili za silo, ju prepeljali na Japonsko in ju tu popolnoma popravili in opremili. Iz teh dveh ladij in iz ostalih vzetih ruskih ladij sestavijo Japonci novo eskadro. Japonci nameravajo križariti po Indijskem oceanu.

Japonci napenjajo sile.

Japonska vlada pozivlje vse Japonce v tujini, naj se postavijo pod prapore. V Angliji so spustili v morje novo japonsko torpedovko. Naročila je japonska vlada še dve.

Razne vesti z bojišča.

Peterburško „Slovo“ poroča: Japonci Lineviča niso obkolili, pač pa obšli z obeh strani. V severni Koreji so se Rusi umaknili za Tumen. Vladivostok je zavarovan z minami na 7 vrst okoli. Ima 1000 topov in 50.000 mož posadke. V Sajgonu se nahaja 36 ruskih transportnih ladij.

Peterburg, 5. julija. Po uradnih poročilih je na fronti armad vse mirno.

Admirala Nebogatova na Ruskem ne marajo.

London, 5. julija. „Daily Telegraph“ poroča iz Tokia: Admiralu Nebogatovu in njegovemu štabu, ki se nahaja na otoku Nagašimi, so iz Ruskega brzojavili, da nikakor ne uslišijo njegove prošnje, da se sme s svojimi častniki vrniti na Rusko. Nebogatova in 81 Rusov so sedaj pripeljali v Kioto.

Mirovno vprašanje.

London, 5. julija. Iz Tokia poročajo: Člani mirovne konference, so razun polnomočnega pooblaščenca barona Komure sledeči: ravnatelj političkega biroa, legacijski tajnik Adahi, ravnatelj poročevalske pisarne Sato, privatni tajnik ministra za zunanje zadeve Honda, diplomatiški atašé Denison, polkovnik Tahibara, prideljen vojnemu ministrstvu in mornariški atašé v Londonu Takosita. Ti člani so najuglednejši in najboljši diplomati, kar jih ima Japonska.

Vedna imenovanja na Ruskem.

Peterburg, 5. juliju. „Invalid“ priobčuje dnevno povelje, ki zapove ustanovitve mesta novega šefa generalnega štaba. Ta bo neposredno podrejen carju, bo stalni član brambenega odseka in bo imel pravico glasovanja v vseh stvareh, ki se tičejo vojske in vojnih priprav.

Občni zbor „Kranjske kmetijske družbe“

se je vršil danes dopoldne v „Mestnem domu“. Navzočih je bilo 117 članov. Predsednik deželni glavar Otton pl. Detela pozdravi navzoče zastopnike kmet. podružnic, zastopnika dež. vlade, dež. odbora ter združne in gospodarske zveze. Naglašja korist sodelovanja „Kmetijske družbe“ z „Zadržno in gospodarsko zvezo“. Smoter je isti, le pota so druga. Omenja imenovanja grofa Buquoi, znanega kmetijskega strokovnjaka za poljedelskega ministra, kateremu se pošlje brzojavna čestitka.

G. vitez Laschan pozdravlja zborovanje imenom zadržanega g. deželnega predsednika in dež. vlade. Dež. vlada je s posebno radostjo opazovala, da se je kmetijsko družba posebno v zadnjem času zavzemala za mlekarstvo. Upati je, da bo kletarski tečaj imel dobre uspehe za razvoj umnega kletarstva. Nemški izjavlja upanje vlade, da se bodo kmetijske razmere v deželi zboljšale in želi družbi nadaljnjega uspeha.

Dez. odbornik Graseli pozdravlja imenom deželnega odbora, ki z živim zanimanjem spremlja delovanje družbe. Vsi sloji našega prebivalstva naj delajo složno za občne blaginjo in če se bo tudi kmetijska družba držala tega načela bomo dosegli uspehe.

G. dr. Lampe se zahvaljuje za vabilo „Zadržni zvezi“ in za pozdrave gospoda predsednika. Sporoča v imenu „Zadržne zveze“ vse pozdrave „Kmetijski družbi“ v imenu 250 zadrug, ki se raztegajo po vsej slovenski domovini doli v Dalmacijo do Crne gore. Če bo šlo tako naprej, bo v

kratkem ta organizacija štela nad 300 zadrug. Ker je bila „Kmetijska družba“ tako prijazna, da je poslala vabilo „Zadržni zvezi“, izjavlja govornik v imenu te organizacije željo, da „Kmetijska družba“ razširi svoje delavnost, da vedno bolj povzdiga kmetijski stan, da se s tem dviga kulturna moč naroda, ker to pomenja tudi pomnožitev moči ljudstva, ki prebiva v teh krajih. Ravno to nalogo ima „Zadržna zveza“, ki želi biti vedno v prijateljskih razmerah s „Kmetijsko družbo“. Govornik želi, da obe družbi složne napredujeta, da se doseže sloga kjer je še ni bilo in da dosežeta boljše gospodarsko bodočnost našemu ljudstvu. (Živahno odobravanje).

Ravnatelj g. Pirc poroča:

Leta 1904. je imela družba 5988 udov, torej za 787 več kakor leta 1903. Letos, t. j. l. 1905. je pa družbi pristopilo 943 novih udov. — Družba bo prav kmalu štela 7000 udov.

Udje so bili razdeljeni v 130 podružnic. Od lanskega občnega zbora sem so bile na novo ustanovljene podružnice v Adlešičih, Črmošnjicah, na Sveti Gori, v Motniku, v Podzemlju, v Trojanah in v Veliki Loki.

Vložni zapisnik izkazuje leta 1904. 1023 strogo uradnih dopisov; poslovnih števil pa izkazuje 24.656

V družbeni pisarni, ki jo vodi družbeni ravnatelj, sodeluje poleg njega še: 1 tajniški pristav, 1 pisarničar, 1 skladiščni uradnik, 1 knjigovodkinja in 1 pisar. Sest družbenih uradnikov in dve slugi so dobili l. 1904. 12.174 K plače.

Podružnice imajo sedaj 28 drevesnic, ki vsako leto v svojem kraju oddajo lepo število sadnih dreves.

Posebno moramo poudarjati delavnost kmetijskih podružnic pri novem zasajanju vinogradov, pri čemer sta jih krepko podpirala c. kr. deželna vlada in pa deželni odbor. Leta 1904. je imelo trtnice 20 podružnic v obsegu 15 ha. Mnogo trtnic ima tudi vzorne vinograde.

Za skupno porabo so podružnice imele blizu 200 kmetijskih strojev in sicer čistilnikov (trijerjev), travniških bran, mlaitilnic itd.

Razen teh strojev imajo nekatere podružnice naprave za porabo sadja, in sicer moštarnice, priprave za kuhanje sadnega žganja in sušilnice. 5 podružnic ima svoja poslopja.

Odkar je družba začela preskrbovati kmetijske potrebnosti, imajo podružnice nalogo naročati skupne, da se stem zmanjšajo prevozni stroški; pa tudi plačevanje se jim v ozira vrednih slučajih olajša.

Glede preosnovitve podkovske šole se ravnokar vrše pogajanja med c. kr. kmetijskim ministrstvom in družbo, ter je upati, da bodo ta pogajanja kmalu dovršena. Ker družba iz nikakega ozira ni zavezana, za to šolo še naprej kaj žrtvovati — ker je pravzaprav obrtna šola, ki vsled zakonskih naredeb mora obstati — zato stoji glavni odbor pri teh pogajanjih vsekakor na stališču, da mu morajo biti odslej vsi stroški za vzdrževanje šole povrnjeni.

Družbena drevesnica na Poljanah ima danes za drevje popolnoma utrjeno zemljo. Vsled sklepa lanskega občnega zbora je družba leta 1904 kupila v Gornji Siški prikladno posestvo, obsegajoče 9 orolov, ki je stalo 11.270 K 74 h brez pristojbin.

Družbeni dvorec na Viču ima družba sedaj enajsto leto v zakupu. Vsled intenzivnega gospodarjenja so se pridelki potrojili.

Med najvažnejšimi podjetji je družbena gospodinjstva šola.

Poročilo omenja: Velika in ljubezniva naklonjenost vodstva Marijanišča in ne navadna delavnost č. gg. sester družbi omogočuje šolo od leta do leta v strokovnem oziru popolnjevati; zlasti v zadnjem času so se zaradi šole izvršile izdatne preustrojitve gospodarstva v naprednem smislu. Omeniti je napravo novega zglednega sadnega vrta, zglednih svinjakov in ravnokar se vršечеega zidanja pravilnega govejega hleva.

Gojenk je 12, ker se jih več sploh ne more sprejeti.

Jubilejni zaklad za obdobje starih kmetijskih poslov je v l. 1904. dosegel 2587 K 60 h.

Družbeno uradno glasiló „Kmetovalec“ je leta 1904 izhajalo že XXI. leto ter se ga je tiskalo nad 6000 izvodov.

Med najvažnejša družbena opravila je v zadnjem času stopilo priskrbovanje kmetijskih potrebščin družbenim udom.

To priskrbovanje je zavzemalo l. 1904. več kakor petdeset predmetov, ki spadajo v to skupino.

Družba je v letu 1904 priskrbel 6158 strankam raznih gospodarskih potrebščin z drevjem, stroji in orodjem vred okroglo 200 vagonov ter je to blago oddala v 9394 pošiljstvih. Denarni promet je pri tem dosegel ravno pol milijona kron. Ker je

družba kupila 200 vagonov gospodarskih potrebščin, in jih je ravno toliko oddala, zato je blagovni promet znašal 400 vagonov ali 20 polno naloženih tovornih vlakov.

Izmed posameznih ukrepov glavnega odbora za pospeševanje kranjskega kmetijstva vobče ter posebej glavni odbor omenja naslednje, ki jih je nekoliko izvršil s svojim denarjem, nekoliko pa s podporami c. kr. kmetijskega ministrstva in dež. zbora kranjskega.

Kmetijsko rastlinstvo. Raznih vrst semena je družba leta 1904. oddala za 34.304 K. Z zadoščenjem zre družba na svoj uspeh glede zatiranja predence, kajti dovedla je večino kmetovalcev do prepričanja, da je prvi pogoj pri zatiranju predence setev čistega semena. Družba je oddala za 21.223 kron čistega deteljnega semena.

Posebno dobri so bili to leto trajni družbeni uspehi pri uvažanju in porabi umetnih gnojil. Leta 1904. se jih je porabilo 148 vagonov, torej ravno za dvajset vagonov več, kakor l. 1903. Naveštije tudi dejstvo, da je danes kranjska dežela v Avstriji na petem mestu glede porabe kalijevih gnojil. Za to si sme družba pripisovati vse zasluge.

Vinstvo je družba pospeševala s tem, da je posredovala dobavo zanesljivo dobre in cene modre galice in žveplene moke. Po nižjani ceni je družba oddala tudi veliko trtnih škropilnic in nahrbtnih žveplalnikov. Družba je več podružnicam izprosil državne, oziroma deželne podpore za njih ameriške trtnice in za poskusne vinograde. Te nasade so nadzorovali državni organi in pa deželni potovalni učitelj za vinstvo.

Novi ameriški vinogradi, ki bodo kmalu nadomestili po trtni uši uničene stare vinograde, dajo od leta do leta več vina. Družba je pred dvema letoma osnovala v Ljubljani deželno poskusno vinsko klet z žrtvami, ki so za družbo naravnost ogromne. Uspehi vinske kleti, ki ima namen širše občinstvo seznanjati z dobrimi domačimi pridelki in zanje reklamo delati ter posredovati pri vinski kupčiji, ima očiten uspeh; zato družba upa sedaj dobiti pri merodajnih krogih potrebne podpore. Ta klet ima največjo zaslugo na dejstvu, da se danes v Ljubljani, kije bila v tem pogledu poprej precej razupita, točipoveliki večini izboren domač pridelek, in kar je posebno poudarjati, pričel je izginjati neopravičeni predsodek proti vipavskim vinom.

Sadjarstvo je družba pospeševala kakor druga leta v prvi vrsti s tem, da je oddala mnogo tisoč sadnih dreves. Glede prepotrebne organizacije za razpečevanje sadja je glavni odbor storil potrebne korake ter je najprej sklenil ustanoviti v Ljubljani redne semnje za namizno sadje.

Govedoreje je družba pospeševala s tem, da je skrbela za dobavo čistokrvnih bikov-plemenjakov.

Mlekarstvo. Poročilo pravi o tem: Večji del mlekarških zadrug v deželi se je osnoval po neposrednem ali posrednem prizadevanju kmetijske družbe. L. 1904. je bilo na Kranjskem 49 mlekarških zadrug, ki so razpečale 6.533.468 litrov mleka in so zanj dobile 719.782 K. Vsled nastavitve posebnega potovalnega učitelja za mlekarstvo na Kranjskem, je bilo mogoče v najkrajšem času oživotvoriti še one mlekarške zadruge, katerih ustanovitev je bila že poprej sklenjena, oziroma započeta. V letu 1905. se bo število mlekarških zadrug povzpelo gotovo na šestdeset (sedaj jih je že 58), ki bodo razpečale veliko nad 10.000.000 litrov mleka ter zanj iztržile poldrugi milijon kron. Denarni promet pri mlekarških zadrugah v l. 1905. bo znašal tri milijone kron. Posledica procvitajočega mlekarstva se pa kaže tudi v zboljševanju živinoreje glede količosti in kakovosti, in če ima Kranjska danes 26.000 goved več kakor pred desetimi leti, ima na tem gotovo največjo zaslugo mlekarstvo.

Svinjereje je družba, kakor doslej običajno, pospeševala z oddajo čistokrvnih plemenskih prašičkov velike bele angleške pasme, ki so se nadobavili iz priznanih rej. Kranjska dežela je poprej porabila do 60.000 hrvaških, oziroma ogrskih prašičev, a sedaj ima že doma tako prašičjo rejo, da zadostuje svoji potrebi in izvozi ter dobi iz imenovanih dežel le še kakih 5000 prašičev na leto.

Konjereje je pospeševal samostojni konjerejski odsék.

Pospeševanja čebelarstva glavni odbor v svojem področju ni gojil, temveč je prepustil to delovanje „Slovenskemu čebelarstvu“, ki jako marljivo deluje.

Za pospeševanje ribarstva na Kranjskem skrbi okrajni ribarski odbor v Ljubljani, ki mu je družba za l. 1904. izposlovala 1000 K državne podpore.

Največjo važnost je glavni odbor pokladal na kmetijski pouk. Razen pouka v družbeni podkovski šoli in v gospodinjstvi šoli, ki jih ima glavni odbor v svoji oskrbi, se je za kmetijski pouk skrbelo ustnim putem in s pomočjo tiska. Oba potovalna učitelja, ki sta pridružena družbi, in pa deželni potovalni učitelj za vinstvo, ki vedno deluje v soglasju z družbo, so imeli v letu 1904. na stotine kmetijskih predavanj, vsled česar so bili udje in kranjski kmetovalci sploh v neprestani dotiki z družbo.

V letu 1904. je izdala družba dva snopiča svoje „Kmetijske knjižnice“, in sicer: „Navodilo, kako je sestavljati poročila o letini“ in „Soseba Razumnika prešičorejo“. Letošnje leto izda družba štiri nadaljne snopiče te knjižnice, in sicer: „Soseba Razumnika govedorejo“, „Kmetijsko poučno potovanje v Švico“, „Mlekarsko knjigovodstvo“ in „O užitnini od mesa in vina v odprtih krajih“.

Kot novo je glavni odbor leta 1904. uvedel poučna potovanja v dežele, koder morejo kmetovalci videti dejansko izvrševanje umnega kmetovanja.

Dohodke kmetijstva povišati je glavno sredstvo za rešitev našega gmotno propadajočega kmetijstva; zato je bilo in bo vodilo glavnega odbora: nepristransko delovati v tem smislu.

V imenu glavnega odbora mi je čast predlagati:

1. Castiti občni zbor vzemi to poročilo na znanje, in

2. izreci zahvalo visoki c. kr. deželni vladi, slavnemu deželnemu odboru in slavnim kranjskim hranilnici, ki so družbo pri njenem delovanju vedydušno podpirali.

Predlogi soglasno sprejeti.

Računski zaključek o katerem je poročal ravnatelj g. Pirc je bil soglasno odobren. — Izkazuje dohodkov 421.444 K 78 v. in ravne tolike stroškov, ako se dene med stroške blag. preostanek koncem l. 1904. v znesku K 45.756 58 vin.

Stanje aktivnega družbenega imetja leta 1904. je znašalo 83.955 K 55 vin. Preračun izkazuje dohodkov 289.400 K in stroškov 289.100 K.

Pri volitvah je predlagal g. dekan Dolinar, naj se vse volitve vrše vsiklikom. Na predlog župnika Potočnika je bil izvoljen za podpredsednika zopet poslanec g. Fran Povše. Istotako so bili izvoljeni na predlog Cirila Pirca grof Barbo, baron Liechtenberg, Alojzij Pavlin, Francisek Pavlin.

Ustanovitev novih podružnic občni zbor potrdi.

Predlogi podružnic se glase:

Mokronog predlaga, da dobe podružnice za škropljenje sadnega drevja modro galico že meseca marca t. l. Župnik gospod Hladnik utemeljuje predlog, katerega podpira tudi g. Gombač. Predlog je bil sprejet.

Dalje predlaga Mokronog, naj se pri nakupevanju bikov ozira na domače kmetovalce, ki imajo že čistokrvne bike plemenjake. Ravnatelj Pirc pravi, da se to že godi in da družba nakupi vse take domače bike, ki so spoznani, da so vredni za nakup in se bo ta predlog tudi izvrševal. — G. adjunkt Rohrman opozarja, da nam manjka pašnikov za vzgojo plemenite domače živine in da bo boljše še-le tedaj, ko se ustanovi vzorna kmetijska šola na Gorenjskem. C. kr. višji nadinženir g. Al. Pavlin omenja, da je še velik nedostatek bikov in da se občine premalo zanimajo za živinorejo. Župnik g. Piber želi, da bi občine več storile glede vzgoje plemenjakov. Naj občine na to mislijo pri proračunu. G. Počivavnik pravi, da najlepša teleta pridejo pri nas na klavnico. Naj se izvoli odbor, da pregleda, kje je lepa čistokrvna živina in da se takoj ne proda. Želi večjo podporo domači živinoreji in pove nekaj slučajev, kako se je ne podpira. G. ravnatelj Pirc pravi, da imamo najlepši zakon glede živinoreje na Kranjskem. Če bi se ta dobesedno izvrševal, bi imeli v 10 letih pri nas najlepšo živino. Obsoja napačno licitacijo premalih bikov posebno po Gorenjskem. Glede licitacij se mu pridružuje g. župnik Trpin, ki želi, naj bi se skoro ustanovila kmetijska šola na Gorenjskem in govedorejske zadruge, ki naj imajo svoj obči planinski pašnik. G. Legvart podpira misel, naj se skrbi za živinorejske zadruge.

G. Lenarčič pravi, da se je z mislijo ustanovitve živinorejskih združenj glavni odbor že precej bavil in ima že tiskovine, potreba je le, da se ljudstvo za to ogreje. Naj g. Legvart posameznike navdušuje pri svojih predavanjih za to misel. G. Počivavnik priporoča, naj bi družba lepa teleta ljudem, ki jih ne morejo rediti, s podporami redila naprej. S tem bi tudi cenejše postalo meso. G. Legvart omenja, da je ravno predelal živinorejske zadruge, ki naj bi se v prvi vrsti ustanovile v Radovljici, Po-

stojni in Logatcu. Predlog mokronoške podružnice je bil sprejet.

Vipavska podružnica predlaga razširjenje deželne pokušne kleti v deželno založno klet. Soglasno sprejeto.

Ista podružnica prosi nadaljnjih podpor za streljanje proti toči. G. Pirc predlaga, naj se ta predlog odštavi do tedaj, da bo mogel dež. odbor dovoliti kaj nagrad. Utemeljevalci g. S. Kala pravi, naj družba preskrbi vsaj male podpore, če dežela ne more. (Zakaj ima pa za druge stvari dež. odbor denar, dasi deželni zbor ne zboruje? Ured.) G. Gombač podpira predlog vipavske podružnice. Predlog vipavske podružnice je bil sprejet.

Podružnica za selško dolino predlaga, naj se osnujejo zimski živinozdravniški poučni tečajji za živinske porode in rezače. Več govornikov je govorilo za ta predlog, med njimi gospod Tavčar iz Selc, okrajni živinozdravnik gospod Rajer in gospod Ribnikar sta govorila proti temu, češ, da bi bil to kurz za mazače. Raje naj bi se izšolane živinozdravnike stalno nastavilo po deželi, vsaj v vsakem sodnijskem okraju enega, ker jih imamo Slovenci dovolj in ker vlada predloga ne bo dopustila. Istotako izjavlja višji zdravnik g. Pavlin, ki pravi, da se bo za selško dolino itak nastvil sedaj živinozdravnik v Skofji Loki. Gosp. Pirc pravi, da se rezače mora imeti in vzdržuje predlog selške podružnice, ki je bil nato sprejet.

Novomeška podružnica predlaga, naj se živinski sejmi uredi, ne pa razširjajo. Sprejeto.

Ko je še župnik Piber predlagal ustanovitev kmetijskih zimskih poučnih tečajev in je bil ta predlog sprejet, je bil občni zbor zaključen.

Dnevne novice.

Na adresu člana c. kr. deželnega šolskega sveta dr. Tavčarja.

„Slov. Narod“ priobčuje včeraj članek „Na adresu deželnega šolskega sveta v Ljubljani“, v katerem se neki dopisnik iz Gorenjske bridko pritožuje nad krivico, ki se godi Jesenicam s protežiranjem nemškega šolstva od strani deželnega šolskega sveta. Če gre po sedanjem potu naprej, pravi dopisnik, se bo zgodilo, „da bodo vse tri slovenske šole, ki so stale ogromne svote ostale prazne, nemška šola pa bo natlačeno polna, ker tovarniško vodstvo ne bo zamudilo z vsemi dopustnimi in nedopustnimi sredstvi gnati slovensko deco v svoje — brloge.“ — Tako „Narod“. A čemu se obrača dopisnik v „Narodu“ do javnosti, ko je „Narodov“ urednik dr. Tavčar vendar sam član večine v deželnem šolskem svetu? Ali ni grof Barbo prišel po Tavčarjevi za slugi v dež. šolski svet in oba skupno nastopata? Zato pa pade vse, kar stori deželni šolski svet proti slovenstvu, na glavo dr. Tavčarja in slovenski liberalni stranki. Smešna komedija je, če v „Slov. Narodu“ liberalci nižje vrste jokajo nad tem, kar so njihovi voditelji v slovensko-nemški zvezi zakrivili.

— Angleška eskadra na Reki. Kakor javljajo iz Reke, pride dne 20. t. m. tjakaj angleška sredozemska eskadra, ki ostane tamkaj dva tedna.

— V tovarni parketov g. Ed. Šimnica v Kranju, je ogenj napravil veliko škodo. Delavnica z vsemi napravami je pogorela, istotako en voz parketov.

— Za kapelnika vojaške godbe pešpoka št. 6 na Dunaju je imenovan Slovenec g. dr. Jožef Čerin, bivši glasbeni ravnatelj „Glasbene Matice“.

— Dacarji. Že meseca suša t. l. je neki dopisnik potom „Slov. Naroda“ s kratkim člankom širni svet obvestil, da je s 1. sušcem t. l. deželnim dacarjem toliko zaželjena, potrebna in zaslužena plača povišana. Pa še sedaj marsikateri dacar zaman čaka s praznim „že“. — Takega peska, v obliki nagrad, pokojnine itd. obljub, ima dacar zdavnej devolj v očeh in v ušesih. Mar li dacar pri svojih razmerah in v obče nastali druginje ne potrebuje povečanja plač? Ima li kateri drugi deželni sluga tako neizogibno, in po svojih službenih potih v svrhu ohranjenja zdravja in potrebnega krepila, priložnost denar porabiti? Ni čuda, če kak dacar, ki nima lastnega premoženja ali postranskega dohodka, nezvest postane. Ako bi se zadevni faktorji le nekoliko blagovolili prepričati o dacarskem položaju, njihovem delu in potrebi, in hoteli vpoštevati napredek plač v zadnjem desetletju ne le v višjih, srednjih ali najnižjih slojih, gotovo ne bi bili tako trdega srca, da ne bi dacarjem iz neznesnega položaja izdatno pomagali. Čeravno ne stoji še vsaki dacar nad prepadom, vendar je pomoč vobče neob-

hodno potrebna, za katero bi se gotovo vsakateri z delom in zvestobo hvaležnega izkazal.

— Silna vročina. Iz Brd nam poročajo: Letos se je pojavila tukaj prav ameriška vročina. Dne 3. t. m. ob 2. popoldne je stal termometer 45 stopinj C nad ničlo. Ljudem in živalim ni bilo mogoče ostati zunaj. Mnogo prašičev je poginilo. Vozniki so se morali ustaviti. 70 let stari možje ne pomnijo take vročine. Dne 4. t. m. je bila ondi istotako silna vročina.

— Strela pri poroki. Dne 3. t. m. je strela udarila v župno cerkev v Knežaku, ko se je ondi vršila poroka. Strela je odbila samo nekemu možu peto na črevlju.

— Nespametna odredba c. kr. deželnega šolskega sveta. Menda se ni kmalu završilo šolsko leto na naših ljubljanskih gimnazijah s toliko zmešnjavo, kot se bode letos. In to vsled nemodrega postopanja c. kr. šolskega nadzornika. Že od petka je pouk na obeh gimnazijah prenehal vsled mature v osmem razredu. Temu ni oporekati, ker bi bil ob sedanjih neznosni vročini pouk itak skoraj nemogoč. A nespametno je koncem tega tedna dijake, ki so večinoma odšli domov, za pet ali šest dni zopet tirati v mesto nazaj. In čemu? Klasifikacija je itak že končana in zadnji teden je navadno teden brezdelja, ko izvršuje le profesorski zbor svojo sodno oblast. Torej prikrajšani učni čas, pouk brez prave zbranosti in smotra. In zato se nalagajo starišem stroški, mladina pa se uči, kako se čas trati. Zdej je pa še dvomljivo, če bode mogoče dijake ob tej vročini in za tistih par dopoldanskih ur zbrati v tesnih in zaduhlih prostorih ljubljanskih gimnazij. Če kje, so tu vročinske počitnice na mestu. Ako niti profesorski zbor ne more vztrajati v konferenčni sobi pri posvetovanju, kako naj vztrajajo dijaki, natlačeni v svojih razredih. Nevolja proti sedanjim odredbam deželnega šolskega sveta je zato splošna in nujno potrebno, da se izpremenene. Ali se ne morejo izpričevala dijaki na dom poslati?

— Premog na Gorenjskem. Piše se nam: V okraju radovljiškem so zasledili izdatno, dva do tri metre močno žilo svetlega premoga. Za ustanovitev rudnika je potreben kapital od 200.000 kron in bodo za udeležbo najprej naprošeni domači slovenski kapitalisti. Le če bi med Slovenci ne bilo dobiti tega kapitala, ponudi se podjetje vnanjim interesentom. Priprave vodi in sprejema tudi večše delavce za ta rudnik gospod Ivan Fajdiga, rudarski podjetnik v Radovljici, hišna številka 37 na trgu.

— Vojaške vaje na Notranjskem. Notranjsko, dne 3. t. m.: Danes videli smo korakati vojaštvo na Unec pri Rakeku. Ljudstvo ima domače fante, ki se lepo obnašajo, zelo rado. Letos so že drugič na Unci; gotovo ugaja častnikom in moštvu vas in postrežba; v okolici velicih škod z vajami ne morejo napraviti. Ob taki hudi vročini se ne gleda samo, kako bodo vaje izpadle, ampak tudi, da se dobi po dovršenih potih in vajah kozarec svežega piva, cvička in kako kurje bedro. In to se vse dobi danes na Uncu. Le nekaj ni v redu: Za cel bataljon morajo z Rakeka vožiti. To se je zgodilo lansko leto in se godi letos. Za en bataljon stane sama voda na dan 7 kron (vsaj lani je stala toliko). To se nepotrebnosti stroški in davki, ki bi se jim lahko ognili, če bi dejali vojaške tje, kjer je vsaj voda? Meso za vojaške pošiljajo iz Ljubljane. Celo leto se mesarji veselijo, da bodo ob vojaških vajah prodali več mesa, da bodo dobili odjemalci sveže meso v tej veliki vročini, da jim ga ne bo treba smrdljivega proč na gnoj metati — kar se na deželi prevečkrat zgodi — pa to veselje je prazno, ker ne jemljejo mesa tukaj pri nas. Če nam vojaški že kako senožet in kako njivo pohodijo, naj vsaj meso tam jemljejo, kjer začasno stoji! Čemu se plačuje voznina na železnici do Rakeka in potem po cesti na Unec? Temu strošku bi se ognili, če bi jemali meso pri nas. Oštirji in mesarji so prevzeli v najem pobiranje vžitine cerkniškega okraja od vina in mesa. Ti trpe škodo, in upamo, da se bo načelnik zadruge tudi pritožil; od vsega mesa pa, ki so ga pripekljali v Begunje, na Unec in Rakek, naj se zahteva pozneje vžitina!

— Slavnost 300letnice Marrijinih družb na Kranjskem se vrši, kakor posnemamo zadnjemu „Bogoljubu“, dne 20. avgusta 1905 v Ljubljani in bo spejena z blagoslovljenjem nove zastave slovenske moške Marrijine družbe v Križankih. Tozadavnemu vabilu predstojništva omenjene družbe so se odslej odzvale naslednje družbe: 1. Mladeniška Marrijina družba v Kamniku; 2. Mladeniška Marrijina družba v Mengšu; 3. Meščanska Marrijina družba v Kranju; 4. Moška Marrijina družba na Prežganju pri Litiji; 5. Marrijina družba za mladence v Goričah pri Kranju; 6. Mladeniška Marrijina družba v Bučki na Do-

lenjskem. — Opozarjamo gg. voditelje, da je čas za prigrisatve le še do 20. t. mes., ker se na poznejše prijave nikakor ne bo mogoče ozirati.

— Zastrupila se je v Trstu radi siromaštva 21 let stara sirota Pierina Nesič.

— K vojaškim vajam okolu Pulja. Pulj, 5. julija. Lokalni in tržaški listi ožigosajo postopanje polkovnika Glikiča, ki je zapovedal utrujenim vojakom v Fazani, da so pred njim defilirali. Potem je odšel v Pulj, ne da bi se pobrigal za vojaške. Menda je tudi kriv vojaški zdravnik. Vojaški hvalijo ljudomilo postopanje stotnika Ljubjenskega in rezervnega nadporočnika Musitellija, ki so jih krepčali in tolažili. Solničarica je tudi onesvestila častnika, nadporočnika Palese iz Trsta. — Listi z ogorčenjem obsojajo izrek polkovnikov: „Vojaški si ne morejo izbirati vremena.“ Tudi v vojski si ne bodo mogli izbrati vremena. Včeraj je bila o tem dogodku v državnem zboru vložena interpelacija.

— Ostri strelji proti majorju. Graški listom poročajo iz Pulja, da je bilo pri napornih vajah II. domebranskega polka v Pulju oddanih med vaj na majorja Lankeča več ostrih strellov. Zadel ga ni nobeden.

— Smrt somnambula. 29. t. m. se je vrnil oženjeni, 69letni hlapec Anton Premk, v službi pri županu Deklevi v Bujah v političnem okraju postojnskem, pijan domov. Po večerji je šel leč k mlinarju Janezu Ambrožiču. Drugo jutro so ga našli ubitega v mlinskem jarku. Na glavi je imel težke poškodbe. Domnevajo, da je Premk, ki je večkrat speč hodil po noči okoli, vstal, prišel do mlinskega hodnika in odtod padel v nesvesti v jarek.

— Sumljivega Laha zaprli. Poroča se, da so zaprli te dni nekega laškega poddelovodjo pri železnici blizu Plavij. Gnali so ga v zapore v Kanalu. Reklo se je, da „ni delal prav“ pri železnici, druga vest pa pravi, da je polagal dinamit pod železniški tir!

— Ciril in Metodova sveta maša se bode darovala v nedeljo, dne 9. julija 1905 ob 10. uri dop. pri Novi štiti v ribniški dolini. Pri istej poje ribniški pevski klub. Cerkev je po zaslugi g. župnika Klinarja prenovljena ter ima nove orgle. Tudi je ista znano zelo akustična.

— Kresovi. Iz Blagovice se nam poroča, da je bilo v ondotni župniji predvečernjim zvečer osem kresov. Na gori Češnjici so goreli 4, dalje so goreli kresovi na Limbarski gori Golcaju i. t. d. Posebno se je trudil zato g. župan Pustotnik, za kar mu vsa čast in hvala. Slovenski župani, posnemajte ga, da bo prihodnje leto v predvečer praznika sv. Cirila in Metoda vsaka slovenska vas žgala svoj plamteči kres!

— Dalmatinsko parobrodstvo v nemških rokah? Vlada je odklonila zvezo „Lleyda“ z dalmatinskimi parobrodskimi društvi ter izrekla, naj se ustanovi novo društvo. Dunajski „Credit“ in „Niederösterreichische Export-Gesellschaft“ sta predložili finančni načrt za novo društvo. Ministerski svetnik Delles je bil pred kratkim v Trstu ter se je posvetoval z zastopniki dalmatinskih parobrodskih društev in jih prepričeval o potrebi novega društva. Za novo društvo sta omenjeni denarni podjetji že postavili ime „Dalmatinsko društvo Lloyd“. Obe podjetji delata vzajemno, in brčias osnujeta društvo, kateremu bo vlada naklonjena. Tako utegne priti parobrodstvo ob Dalmaciji v nemške roke!

— Železniški tir od nabrežinskih kamnelomov do morja. V petek se je vršil komisijonelni ogled o načrtu, katerega so predložili nabrežinski industrijalci bratje Caharija in Gruden, da se zgradi železniški tir, na katerem bi se prevažalo do morskega obrežja vse, kar se zavrže iz kamnelomov v Nabrežini. Ta material se ima potem rabiti pri delih v pristanišču tržaškem.

— Nov uspeh naše mornarice. Ravno kar je končala poizkuševalno vožnjo nova avstrijska bojna ladja „Sv. Jurij“. Ladja je preplula v uri 22.01 vozlov. To je nenavadno lep uspeh. Najbolj je k temu pripomogla sestava kotlov in strojev, napravljena v tržaški ladjedelnici sv. Marka.

— Tombolo s 50 dobitki priredi v nedeljo, dne 9. julija t. l., ob 3. uri popoldne, prostovoljno gasilno društvo v Kranju. Ob 7. uri zvečer se vrši na vrtu gospoda Petra Mayra koncert, pri katerem svira domača meščanska godba. Vstopnina h koncertu 40 h, za rodbino več oseb 1 K. Preplačila se na korist blagajni hvaležno sprejmo. — K mnogobrojnejši udeležbi vabi najuljudnejše odbor.

— Laški ljudski učitelj obsojen radi zločina proti pravosti. Učitelj na šoli „Lega Nazionale“ v Zrenju je bil prošlega tedna obsojen na šest mesecev težke ječe radi zločina proti pravosti na škodo štirih deklic. Novine javljajo o tem groznem činu italijanskega

„prosvetitelj“ naše dece, da so oblasti pustile to zver v človeški podobi, da se je navživala v svoji pohotnosti, a dajale so po orožnikih zapirati naše ljudi radi obrekovalja, ker so se pritoževali radi tega človeka. Iste oskrunjene dekle, žrtve te grdoče, pa so morale odgovarjati radi krivega pričanja, v katero so bile zavedene od tega italijanskega — učitelja! A sedaj se čuje, da je ta zločinec dobil popotnico, da jo more, bogato nadarjen od svoje družbe, srečno popihati v blaženo Italijo.

— **Romanje v Loreto.** Vodstvo III. reda v Ljubljani priredi meseca avgusta romanje v Loreto. Dne 12. avgusta zvečer ob 11 uri vozi poseben romarski vlak iz Ljubljane v Reko, od tam poseben parobrod v Ankono, kjer čaka romarje zopet poseben vlak, ki jih popelje v Loreto. V Loreti ostanejo romarji eno noč in en dan. Dne 15. avgusta zjutraj se vrnejo v Reko. Odhod iz Reke okoli 1. ure, prihod v Ljubljano okoli 5. ure popoldne. Voznina je zelo znižana. Iz Ljubljane v Loreto in nazaj stane II. razred 22 kron, III. razred 15 kron. Oglasiti se je treba vsaj do 23. julija v Ljubljani pri frančiškanskem vratarju (br. Rafael Novak). Natančnejši spored romanja izide v prihodnji števec „Domoljuba“. — **Vodstvo III. reda v Ljubljani.**

— **Strelne vaje topničarjev na strelišču pri Krškem** bodo letos: dne 31. julija, dalje 1., 2., 4., 5., 7., 8., 9., 10., 12. in 14. avgusta. Streljanje se prične vsakokrat ob sedmih zjutraj. Prvi strelja divizijski topniški polk št. 8. potem 10., nato 7. in končno korni topniški polk št. 3 posamezno pri vajah v ločenih oddelkih in nato skupno cel polk. V Ljubljani nameščeni divizijski topniški polk št. 7 prične s streljanjem 12. avgusta in konča skupno z 8 divizijskim in 3. kornim polkom.

— **Novice z Dolenjskega.** Toča je padala 3. t. m. popoldne med dežjem po trebanjski dolini, v Ponikvah in okoli Mirnepeči, in napravila precej škode. — Vročine je na Dolenjskem 32 do 38 stopinj. Grozdje in češnje dobro kažejo, žita so dozorela in se že žanjejo in spravljajo, drugi poljski pridelki bodo tudi obili. — V dolenjskih Toplicah je sedaj obisk srednji; mnogo tujcev je ravnokar odšlo. Pričakujejo seveda druge. — Toča. Iz Dobovca nam pišejo: Dne 3. t. m., popoldne okrog 3. ure, imeli smo grozno točo, kakršne ne pomni nihče. Padala je tako debela, kakor kamenje. Ena je tehtala od pol do enega kilograma. Zdrabila je vso opeko in škrlj na strehi, šipe pri oknih, z drevja pa kar cele veje sklestila. Tudi ljudi je precej nevarno ranila, ker so bili ravno pri senu in se niso imeli kam umakniti. K sreči je padala samo dve minuti, drugače bi bila vse zdrabila.

— **Razstava vajeških del v Ljubljani 1904.** Ze svoj čas se je pisalo, da je bil odbor za prvo razstavo vajeških del v Ljubljani pristranski in nerazsoden. Dotični gospodje niti imena razstavljalcev niso prav vknjižili. Zdaj so razpostavili neka priznanja dotičnim mojstrom in izpričevala učencem. — Podpisani mojster ima dva učenca, ki sta bila oba izprva odlikovana, a nagrado je dobil le eden, ko so pa poslali izpričevalo, so napisali vanje ime jednega in priimek drugega učenca, tako da izpričevalo ne pripada ne enemu učenču, ne drugemu. Kaj naj rečemo k taki kolobociji? — **Andrej Rošček**, kipar v Ljubljani.

— **Z Dolenjskega.** V obrambo. General-pfaffenispektor in govnoobrbec novomeške okolice se je v 141 št. „Slov. Naroda“ zopet zaletel v dva župnika. Župnik iz Prečne mu posebno globoko leži v želodcu. Topliškega je ogrdaval zaradi neke pridige, ki je nikdar slišal ni, ampak pobral nekaj odlomkov od podlih duš, ki ne hodijo v cerkev iz pobožnosti, ampak da vlečejo na ušesa, bi se li kaj vjelo za svoj „leibjournal“. Župnik iz Prečne je baje za sv. mašo preveč zahteval in še tri „zeksarje“ povrh, ker bo treba maševati za bolnika v daljnji Ameriki. Mi g. župnika iz Prečne dobro poznamo, kako je skromen in nesebičen in da zase samo toliko zahteva, kolikor dopuščajo cerkveni predpisi. Ako pa od premožnejših faranov, ki pridejo k njemu zaradi bogoslužnih opravil, izprosi kak prostovoljni nameček za novo cerkev — čujte: ne zase ampak za novo cerkev — za katero že delj časa nabira in pripravlja, to nikomur nič mar, najmanj pa liberalnemu „Narodovemu“ dopisniku. Čudno, da se ob darovih za sv. mašo spotiče moč, ki še nikoli za nobeno ni dal, pa tudi sploh vrednosti najsvetejše daritve ne umeje. Res, čim slabše kolo, tembolj škriplje. — Ako ste g. dopisnik dobili za svojo notico v „Narodu“ več kot „tri zeksarčke“, je to več kot dosti, ker ni vredna z Vami vred počenega greša.

— **Kočijaž in ministrski predsednik.** Ogrski listi pripovedujejo nastopno: Ko se je min. predsednik Fejervary zadnjič vozil na Dunaj, je smeje se rekel

fjakerju, ki ga je odvedel na kolodvor v Budimpešti: „Bolje je biti fjaker, nego pa ogrski min. predsednik. Vas ne mučijo in tako ne preganjajo.“

— **Kupiti se želi** celotno iz 22 zvezkov obstoječe profesor dr. Weiss-ovo delo „Weltgeschichte“. Sprejmejo se tudi posamezni zvezki. Ponudbe (s ceno) naj se blagovolijo dopošiljati na „Upravištvo Slovenca“.

Ljubljanske novle.

Ij **Zasliševanje priči proti orožnikom** vrši se jutri ob 9. uri popoldne v orožniški vojašnici. V to svrhu dospel je vojaški preiskovalni sodnik deželne brame iz Trsta. Kot sodna priča navzroč bo eden štabni častnik 27. pešpolka, znamenje, da se pripisuje preiskavi velika važnost. — Slo se bogotovo za dogodke v Domžalah. — Skoda, da bo izid preiskave gotovo taven; pametno bi bilo, da se bi informirala o tem tudi javnost!

Ij **Zopet dve osebi utionili.** Sinoči se je šel kopat v Ljubljano na Selu prevozniki hlapec Alojzij Tominc roj. l. 1871. v Dolenji vasi pristojen v Polhov Gradec v spremstvu hlapca Franca Ljubiča. Tominc je kmalu zginil pod vodo in utionil. Ljubič mu je sicer hotel iti pomagati, a bi bil sam kmalu izginil v vrtincu, ki ga je bil prijel. Tomincovo truplo so danes zjutraj potegnili iz vode. — Tudi služkinja pri baronu Codelliju Avguštinu Gorčinu je včeraj utionila v bazarju poleg gradu. — Ponesrečena je bila v blagoslovljenem stanu.

Ij **Posvečevanje zvonov.** Dne 5. t. m. je posvetil mil. g. generalni vikar Janez Flis v Samassovi livarni 9 zvonov, 7 je odmenjenih za Kranjsko, 1 za Stajersko in 1 za Slavonijo.

Ij **Zivinski semenj v Ljubljani.** Na živinskem sejmu v ponedeljek je bilo 993 konj in volov ter 395 krav in telet, vsega skup 1388 glav živine. Govejo živino so dobro prodajali, še bolj pa konje, katere so kupovali koroški in laški kupci.

Ij **Shod tekstilnih delavcev.** Preteklo nedeljo je priredilo shod nedavno ustanovljeno društvo tekstilnih delavcev za Kranjsko. Zborovanje je otvoril predsednik Jera, ki je navduševal v obilnem številu navzočih delavce in delavke za vstop v društvo ter razlagal namene in naloge, ki si jih je stavilo novo društvo. Drugi govornik Moškerc je govoril o stanju delavskega stanu v različnih časih in o novem vladnem zakonskem načrtu o delavskem zavarovanju. O nalogah delavk in o njihovem položaju je pa govorila Erženova. Mlademu društvu želimo obilnega uspeha.

Ij **Umrla** so: Helena Letnik, usmiljenka, 36 let; Josipa Kocijan, poslovojeva hči, 16 mes. — V bolnici: Jera Velkova, 60 let; Rozalija Kepec, mizarjeva žena, 31 let.

Ij **Ljudska kuhinja.** V nedeljo, dne 2. t. m. je povodom šolskega sklepa pripravila tukajšnja dijaška in ljudska kuhinja svojim dijakom in vsakdanjim gostom kosilo. Pri tem se je brezplačno delilo pecivo in pivo, k čimur so blagodušno pripomogli neutrudljivi dobrotniki tega zavoda. Pred vsem je omeniti gospe Grošelj, katera je k temu darovala obilo moke za pecivo, gospe Haine, ki je opetovano poskrbela za kuhinjo, ter pivovarni Kosler in Puntigam. Bodi izročena tem potom vsem dobrotnikom najtoplejša zahvala, ki prihaja iz hvaležnih src slovenske mladine! Pri obedu je bilo navzočih več gospodov odbora ljudske kuhinje, medtem gospod predsednik A. Dreise, mnogo delujočih gospic, ter gospa I. Kos, vrta predsednica našega prepotrebnege in zaslužnega zavoda. Bog povrni vsem požrtvovalnim dobrotnikom njih trud v najobilnejši meri, ter ohrani njihovo blagohotnost in naklonjenost nadalje ubogim sinovom naše domovine!

Ij **Vlom.** Nataraku Jožefu Knausu je bilo vlomljeno v zaklenjen kovčeg. Tat mu je odnesel 30 K denarja, nekaj svalčic in smodk.

Ij **Našel** je pismonoša Lovro Černe zlato žensko uro, vredno 16 K, in jo oddal na magistratu.

Ij **Uro ukradel.** Včeraj popoldne je ukradel gospodu Francetu Kraigherju, krojaškemu mojstru, v Kolizejski kopelji neznan tat srebrno žepno remontoir-uro, vredno 24 K.

Ij **Pogreša se** od 20. junija t. l. 12letni šolski učenec Ivan Piston, rodом iz Litije.

Ij **Najdene in izgubljene reči.** G. Franciska Temovec je našla denarnico s 4 K in 24 v.; g. N. Stokarjeva je izgubila na Kesslerjevem vrtu zlato zapetnico vredno 36 K. Izgubila je Josipina Bizan iz Brezovice bel robec v katerem je imela zavezane štiri zlate po 20 K, enega za 10 K in bankovec za 20 K.

Izpred sodišča.

Nepoboljšljivi vlačugar je Gašpar Plahul dninar iz Klanjca; bil je zaradi beračenja že šestokrat kaznovan. Dne 5. junija t. l. je prišel v spremstvu nečega berača na sejm. Orožniku se je zdel sumljiv, zato mu je aretacijo napovedal. To je Plahulo tako vjezilo, da je mestnemu redarju dal zaušnico, orožnika pa je brnil v nogo in ga na desni golnici poškodoval. Sodišče ga je obsodilo na 8 mesecev težke ječe, potem se bo pa oddal v prisilno delavnico.

Pred sodnijo krivo pričala. Anton Kariž in Silvester Kralj sta bila letos obsojena, ker sta kure kradla. V stanovanju matere Marije Kariž, delavke iz Senadola je bila zaplenjena vreča, v kateri se je našlo kurje perje. Ko je pa bila Marija Kariž pri dež. sodišču v tej kazenski zadevi kot priča zaslišana, trdila je, da ji je vrečo posodila Katarina Čehovin, kolarja žena v Gaberčah. Čehovin je na prigovarjanje Marije Kariž pri c. kr. okr. sodišču v Senožečah to lažljivo trditev vzdrževala. Sodišče je obsodilo Kariž na 3 mesece, Čehovin pa na 14 dni ječe.

Tatinski lovec na divjo kozo. Pavel Kussian, dninar v Belipeči je bil že večkrat zaradi lovske tatvine kaznovan. Dne 4. februarja t. l. zasačili so ga lovci delniški družbe fužin za jeklo v Belipeči, ko je streljal na divje koze. Obsojen je bil na 10 mesecev težke ječe.

Izpridena mladina. Pri tajni razpravi pred dež. sodiščem sta bila Jožef Pražen in France Klemenc, mesarska vajenca v Kamniku zaradi nenravnosti obsojena Pražen na 4 mesece in Klemenc na 3 mesece težke ječe.

Darovi.

Poslani našemu upravištvu.

Za Prešernov spomenik 32 K II. in VII. razred c. kr. gimnazije v Novem mestu; Cetrtolci v Novem mestu 26 kron.

Vročina.

Vročina ne preneha. Odpovsod prihajajo vesti o slučajih solnčarice.

Dunaj, 5. julija. Včeraj je umrl vsled solnčarice delavec Frühbauer, 10 pa je bolnih.

Gradec, 5. julija. Tu je okoli 23 slučajev solnčarice.

Inomost, 5. julija. Tu je 42 stopinj Celzija. Vsled vročine se topijo ledeniki tako, da reke silno naraščajo. V Rattenbergu je voda vdrla v hiše.

Celovec, 5. julija. Tudi na Koroškem narašča Drava in njeni pritoki. Pri vajah 4 polka domobrancev se je vsled vročine onesvestil stotnik Sittenberger. Solnčarica je zadela tudi nekega podčastnika.

Berolin 5. julija. Tu se je pripetil en slučaj smrti vsled solnčarice, iz Nemčije prihajajo od povsod poročila o smrtonosni solnčarici. V Lübecku je umrlo 7 oseb. Pri vojaških vajah na Poznanskem so umrli 3 vojaki, 20 jih je težko bolnih. V Monakovem je 42 stopinj Celzija.

V Rimu se je pripetilo 20 slučajev solnčarice, v Benetkah 16.

Novo mesto, 5. julija. V Pletterjah je umrlo vsled solnčarice 5 delavcev.

Trbiž, 6. julija. Na progi državne železnice Amstätten Beljak je solnčarica zadela med vožnjo kurjača in strojevodjo. Oba sta bila takoj mrtva.

Postojna, 6. julija. V postojnski okolici je nagloma umrl vsled solnčarice kočar Andrej Podboj.

Trst, 6. julija. Včeraj so se prime-rili trije slučaj solnčarice: na nekem delavcu, dalje na 74letnem zasebniku Josipu Berndtu in na vozniku Križmančiču.

Bari (Italija), 6. julija. Tu je vročina neznosna. Na ulici so vsled vročine zblazneli en zdravnik in dve ženski.

Florenca, 6. julija. Tu je umrlo vsled solnčarice 5 oseb, v Sieni pa 11 oseb.

Cerkveni letopis.

Slavnost 200letnice Božjepoti v Kropi se je sijajno izvršila. Na dan sv. Petra in Pavla popoldan so slovesno sprejeli čudodelno podobo „Matere usmiljenja“, ki je bila v Ljubljani pri oč. Uršulinkah, da so jo na novo ozalšale. Iz samostana na kolodvor v Šiški je podobo pripeljal Simon Gašperin kroparski rojak. Od tod in v Kropo jo je pa spremljal župnik Simon Zupan. Slavnost se je vršila natanko po določenem redu. V petih govorih so kroparski duhovniki rojaki proslavljali Marijo. Kroparji so pokazali, da spoštujejo svojo Marijo. Ves trg je bil v zastavah in postavljeno je bilo mnogo mlajev. Posebno krasna je bila razsvetljava v saboto zvečer. Za to ima posebno zaslugo župan Franc Selar. Vsa čast mu. Čez vse veličastna je

bila sklepna procesija v nedeljo popoldan. Vodil jo je č. g. dekan J. Novak ob asistenci devetih duhovnikov. Hvala mu za trud. Nad 2000 vernega ljudstva se je procesije udeležilo. Marijine družbe iz okolice ter iz Radoljice in Bohinjske Bele so pritekle s svojimi zastavami. Ti lepi slavnostni dnevi nam ostanejo v živem spominu vse naše življenje. Posebno se jih bodo Kroparji vedno z veseljem spominjali.

Telefonska in brzojavna poročila.

Pragersko, 6. julija. V Studencih pri Poljčanah je umrl vpokojeni nadučitelj Jožef Vobič. Pogreb v soboto zvečer ob 5. uri.

Dunaj, 6. julija. Vsi listi brez izjeme ostro prijemajo polkovnika Klikiča. Življenje vojakov sme zahtevati zase domovina, ne pa kak polkovnik. Od 800 mož, ki so šli na vajo, se jih je vrnilo v Pulje 300 in šesti popolnoma zdelani. 500 jih je ležalo potleh, eden je umiral. Polkovnik je šel v Fazani v kopel, vojniki so pa morali ležati po dvoriščih in potih, ožganih od solnca. Polkovnik je vojakom zapovedal dvakrat defilirati pred njim.

Pulj, 6. julija. Tu so slovesno pokopali vojaka Jurkoviča, ki je umrl vsled solnčarice na vojaških vajah. Tudi častniki so darovali lep venec. Spremljali so vojaka k večnemu počitku polkovnik Klikič in vsi polkovi častniki.

Gradec, 6. julija. Nad Gradcem popoldne nevihta. Telefonska zveza z Dunajem pretrgama.

Reka, 6. julija. Vojaške vaje so v okolici radi velike vročine ustavljene.

Reka, 6. julija. Reški in sušaški klesarski delavci stavkajo.

Reka, 6. julija. Tukajšnji obč. svet je vrgel Fejervaryjev dopis med akte in sklenil, da ne bo dopustil novačenja in ne bo plačeval davkov protiustavni vladi v smislu § 83. obč. reda.

Osek, 6. julija. Sestanek hrvaških opozicionalcev iz Slavonije je sklenil proti Mažarom skupen nastop vseh opozicionalnih strank pri volitvah. Sklenilo se je, stopiti v dogovor tudi z združenimi srbskimi strankami.

Belgrad, 6. julija. Dne 8. septembra bo 18 let stari srbski prestolonaslednik proglašen za polnoletnega.

Carigrad, 6. julija. Turška vlada je prepovedala turškim listom poročati o prevozi nemških vojakov v Afriki, a dovolila je poročila o ruskih prevozi v Aziji. Ta razlika je jako značilna za mnenje na sultanovem dvoru.

Skader, 6. julija. Tu se še vedno ponavljajo potresni sunki.

Gdansk, 6. julija. V Schadeku se je zastrupilo okoli 100 oseb radi pitja še nepripravljenega alkohola. Deset oseb je umrlo, 50 jih je v smrtni nevarnosti.

Milan, 6. julija. Včeraj je divjal tu velik vihar, ki je ruval drevesa, vozove prevračal. S katedralke je vrgel kipe. Tramvajski promet je prekinjen. V Musocci sta se podrla dva dimnika in deloma razrušila tovarno.

Sofija, 6. julija. V Varno je priplula torpedovka, ki išče „Potemkina“. Vzela je oglja in vode in odpelala nepoznanim ciljem. Bolgarska vlada je storila vse, da se ruski uporni mornarji razorože, če bi se pojavili v bolgarskih lukah.

London, 6. julija. „Potemkin“ je došel v Akerman na Krim. Ko niso hoteli mostu dati živil in premoga, je torpedovka spremljevalka ustrelila. Nato so dali ladjam, kar so zahtevale.

London, 6. julija. „Central News“ poroča, da je „Stremijtelni“, ki zasleduje „Potemkina“ razobesil zastavo rdečega križa, da tako preslepi uporno mostvo in ladje nadadoma potopi.

Peterburg, 6. julija. Linjevič brzojavlja: Pri naših četah v Mandžuriji ni izpremembe. V Koreji so naše čete pričele ofenzivo in so zasedle Popuance ter nekaj drugih točk.

Spominjajte se „Družbe sv. Cirila in Metoda“.

Štajerske novice.

Š Črešnjec pri Slovenski Bistrici. S kakšnimi nepoštenimi sredstvi deluje štajerskijanska nemškutarska stranka zoper narodno-katoliško stranko je najboljši dokaz volitev za občinski odbor, ki se je vršila 15. maja 1905. na Črešnjecu. Da bi izgubil velilno pravico občinski blagajničar gospod Simon Pušnik, posestnik na Črešnjecu, je bil ovaden državnemu pravdniku v Mariboru radi poverjenosti občinskega denarja. — Preiskava, ki se je vršila zoper njega pri sodniji, je dognala njegovo nedolžnost; zato je pa g. Simon Pušnik tožil radi razžaljenja časti Simona Svagena, posestnika v Lokenji vasi, ki se je zapeljati dal po Ludoviku Kresniku in sprožil zgoraj omenjene neopravičeno in krivično tožbo. Simon Svagen je bil obsojen, plačati mora vse stroške in preklicati svoje neosnovane trditve v slovenskih in nemških listih. — S tem se je nemškutarska štajerskijanska stranka s svojim voditeljem Kresnikom nesmrtno blamirala. Dokazano je, kdo krade čast in dobro ime vrlu narodnim in poštenim zavednim možem. A vse to so si izmislili, da bi dobila štajerskijanska stranka zopet v roke svoje krmile v občino. Vršile so se volitve v občinski odbor dvakrat in 15. maja 1905 že tretjič. Vselej je rekurs vložila štajerskijanska Kresnikova stranka, pa vsakokrat je za narodno-katoliško stranko še boljše izpalo. — In zdaj je iz odbora popolnoma odletel celo Kresnik, ki je toliko let kraljeval v občini. Tega si gotovo ni nikdar mislil. — A kriv si je sam; bi bil miren, bi bil še ostal — zdaj pa to nezaupanje. Pri zadnji volitvi je dosti okoli letal, z nerensico in farbanjem in z zvijačami si hotel pridobiti zmago — pa le ni šlo. Ljudstvo je izpregledalo in spoznalo, kje je resnica. Kresnik nima pri Slovencih nobene besede več! Pri volitvi se je izkazal način njegove agitacije prav v sijajni luči. Pooblastilo, s katerim je hotel voliti, je bilo datirano z dne 15. maja 1905, a on je bil v resnici 10. maja 1905 pri stranki in sam z eno pričo podpisal; a narodna stranka dobila je 13. maja 1905 pooblastilo — torej zadnje velja. In vendar je trdil Kresnik, da je bil 15. maja 1905 ondi. Kot ud volilne komisije je meral pripoznati nepoštenost pooblastila za to je pa bil prvi tudi zato, da se uniči njegovo pooblastilo. Gotovo se je bal zlih nasledkov. Čudimo se celi komisiji, da v tem obziru ni sterila svojih korakov. Da bi osramotil laporske volilce, ki so prišli omenjenega dne zavedajoč se svojih volilnih pravic, volit na Črešnjec, si je izmislil neki lažnjivec v „Štajercu“ z dne 11. junija 1905, št. 12, da bi bil od laporskih volilcev nekdo se nesramno obnašal. A obrnili smo se do c. kr. orožništva, ki je že poizvedovalo. — A že danes lahko rečemo: Šram bodi takega človeka, ki take neresničnosti med svet trosi. Radovedni smo, bode li preklical v „Štajercu“ tudi svoje laži!

Š Kresovi na čast sv. Cirila in Metoda na Spodnjem Štajerskem so bili letos jako številni. Skoro na vseh vrhah so gorele velike gromade. Mariborski Slovenci so žgali kres pri Sv. Urbanu. Udeležba je bila poveljna. Govorili so gg. Gostinčar, iur. Stibler in učitelj Reblek. Poslednji je obžaloval, da se pri kresu ni sešla tudi svetna inteligenca in duhovništvo. Posebno veliko kresov so žgali vrli mladeniči v Slov. goricah. Opazili smo mogočen ogenj celo nad Spielfeldom.

Š Debela toča je bila v ponedeljek v Mariboru in okolici. Toča je bila debela kot kurja jajca in nekaj še debelejša. Hvala Bogu, da je bila redka in kmalu ponehala. Posebno občutne škode ni napravila.

Š V mariborskem obrtniškem društvu se že kažejo posledice zadnjega volivnega boja. Člani se vrgli iz odbora pristaje Wastiana Kralika, Latzkota in Krala ter so izvolili v odbor namestu teh Kiffmanna, Kurzmanna in Ratzeke.

Š Hrvaški vseučiliščniki v Mariboru. V ponedeljek dne 3. t. m. so prišli v Maribor na poučnem potovanju hrvaški vseučiliščniki pod vodstvom vseučiliškega profesorja dr. G. Jančeka. — Na kolektorju je pozdravil goste urednik Korošec in v imenu slov. kat. akad. društva „Zarja“ g. iur. Pogačnik. Imenovana gospoda sta tudi spremljala goste po Mariboru. Zvečer je bila skupna večerja v „Narodnem domu“ kjer je g. urednik Korošec napil hrvatom, g. prof. G. Janček pa se je zahvalil. Med navdušenimi klici „Živijo Slovenci“, „Živili Hrvatje“ so se mili gostje še isti večer odpeljali v Zagreb.

Š Soštanjke novice. Naši „nemci“ niso zadovoljni z izidom zadnjih občinskih volitev, zato so se zoper taiste pritožili. Radovedni smo kako rešitev dobijo! — Naša izborna „Soštanjka narodna godba“ pridobiva od strani domačega in zunanega občinstva vedno več zanimanja in simpatij. Ista je oddana že zdaj vsako nedeljo do 8. septembra na različne kraje. Njen fini in

eksaktni nastop vzbuja povsod velike občudovanje in pohvalo. Na praznik sv. apostolov Petra in Pavla igrala je pri procesiji v Zavodnem in popoldne med obedom pred župniščem ter pozneje koncertovala do večera. Posebno mojstrsko je spremljevala cerkveni pevski zbor pri 4 himnah pod finim vodstvom č. g. domačega župnika Rozmana. Ravno tako in še z večjim moralnim vspehom nastopila je v nedeljo, 2. t. m. pri procesiji v St. Andražu nad Polzelo. Ako bode ta za nas tako važna narodna godba tako vspešno delovala, smemo trditi, da bode ena najboljših, kar jih imamo na Spodnjem Štajerskem.

Š „Saleška čitalnica“ v Soštanju priredi dne 9 t. mes. veliki godbeni koncert. V slučaju ugodnega vremena vrši se koncert na velikem senčnatem vrtu hotela „Avstrija“, ob neugodnem vremenu pa v veliki dvorani taistega hotela. — Pri tem koncertu sodelovala bode cela „Soštanjka narodna godba“ in salonski orkester, breječ 18 članov. Ker je začetek ob pol 4. uri popoldne in ker prihajata v Soštanj ravno ob tej uri vlaka iz Celja in koroške strani, ki odhajata iz Soštanja ob pol 8. uri zvečer, pričakovati je mnogobrojne udeležbe iz Savinske in Saleške doline ter od koroške strani. Zato klidemo blagim rodeljubom na „veselo svidenje“ v nedeljo! Prinesite nam v naš krasni trg svoja bratska srca in mi vam bomo hvaležni za simpatije in sočustvo v našem narodnem boju!

Š Velika narodna slavaost v Mariboru. Krasen pojav Slovencev v Mariboru in okolici se je pokazal na veliki narodni slavnosti v „Narodnem domu“ v Mariboru dne 2. t. m. Krasna stavba „Narodnega doma“ je bila krasno okinčana in velika slovenska zastava je plapolala na njej. Ljudstva pa je prišlo na tisoče (nad 3500) od vseh krajev: od narodne meje St. Ilja (nad 60), Jarenine, Gornje Radgone, Kamc, Ruš, Sv. Lovrenca, Sv. Lenarta, Limbuša itd. Videli smo tudi veliko slovenskih odličnikov, med njimi tudi drž. dež. posl. Robiča. Veliki prostori in vrt so bili prenapolnjeni, zabava vsestransko izborna. Vrli Rušani so priredili v zgornji dvorani jako okusno „Postojinsko jago“, odločno narodni slov. trg. klub pa zanimivo razstavo trgovskih stvari vse stroke. Jako lep je bil tudi kabinet „Barnum & Beilay“, kjer so bile razstavljene različne abnormalitete: tetoviranec, velikan, najmanjša dama na svetu, krotilec kač, hitri računar, divjak itd. Stvar je bila zelo interesantna in je vzbudila vseobčo zadovoljnost. Narodne dame so privedle več šotorov za pecivo, slaščice, vino itd. Zelo na mestu je bila tudi razstava vin in javna pokušnja. In če ti je bilo povsod tu prevroče, če si bil truden, tedaj si se podal v vestibul, kjer je „Klub Cechu“ priredil svojo pivnico in kjer je bilo tudi strelišče, ali si se podal v klet, kjer je bralno in pevsko društvo „Maribor“ priredilo gostilno v gozdu, ki je bila krasno napravljena in je narodni cigan vlekli svojo harmoniko. Sploh je bila zabava imenitna, posebno so jo povzdignile prekrasne pesmi, sebn Aljaževa „Domovina“, ki je bila naša za to slavnost darovana družbi sv. Cirila in Metoda od skladatelja. Tudi „Gašperček“ je napravil mnoge smeha. Upamo, da se mariborski Slovenci s to veselico vrlo dobro podprli družbo sv. Cirila in Metoda.

Š Celjsko vojaštvo je imelo dne 3. t. m. vajo pri St. Jurju ob juž. železnici in se vrnilo v Celje ob 11. uri dopoldne pustivši deset onemoglih na potu. Ti pa so vsi zopet okrevali.

Š Toča, težka 60 do 100 gramov, je padala dne 3. t. m. v mariborski okolici.

Š Pokopali so Jakoba Löwyja, trgovca v Središču.

Š Podeljena je služba poštne ekspedientinje na pošti v Vurbeku gđ. Antoniji Zmrzlikar v Moravčah.

Š Mrtvega so našli v bližini Sv. Martina na Pohorju 20 let starega delavca Franca Domerdenika. Ne vé se še, ali se je zgodila nesreča ali se je pa izvršil zločin.

Književnost in umetnost.

*** Der Adel in den Matriken des Herzogthums Krain.** Herausgegeben von Ludwig Schiviz von Schivizhofen in Görz. Görz 1905. Druck der „Görzische Tiskarna“. Selbstverlag des Verfassers. 40. Str. 504. V tej knjigi imamo zbrane vse podatke o plemiških rodbinah v kranjskih matrikah. Uredba je ta, da g. izdajatelj izpisuje najprej krstne, potem poročne in slednjič mrliske matice vsake župnije po onem redu, kakor so v škofjskem direktoriju po dekanijah. — Najobsežnejši so redni izpiski iz matic stolne cerkve sv. Nikolaja (celih 218 strani), ki se začinjajo l. 1595, oziroma 1605. in 1635. Potem sledi fragment matrik iz reformacijske sobe in natančno kazalo. V dodatku našteva g.

izdajatelj kranjske stanove in dominije. Gotovo je ta knjiga silno važna za domačo zgodovino, ker pisateljem ne bo treba več iskati podatkov po raznih noticah, ampak jih imajo tu združene v eni knjigi. Kolikor smo mogli pregledati knjigo, moramo reči, da je sestavljena z veliko natančnostjo.

*** Zgodovinska knjižnica.** Izdaje „Zgodovinsko društvo“ v Mariboru. Tisk „Zvezne tiskarne“ v Celju. 1905. — Jako umestno knjižico je izdalo „Zgodovinsko društvo“. Namen ji je, zbuditi domaće kroniste. Najprej popisuje sestavo in obseg kronike. Kaj je kronika, kaj obsega, čemu se piše, kako se sestavlja, kaj se zgodovinski viri itd. — to se vprašanja, na katera dobivamo tu tečen odgovor. Drugi del podaje načrt za kronike, ki obsega vse točke, na katere mora odgovoriti kronist, da je njegovo delo popolno in podaje celotno podobo krajevne zgodovine. Slednjič kaže na nekaterih vzorcih, kakšne morajo biti pravilne kronike. Tak pouk je gotovo silno važen. Pri nas se je pač že nekaj storilo v tem oziru. Imenujemo le zgodovino fara ljubljanske škofije, ki je pa zaostala in se že dalj časa ne nadaljuje. Upamo, da ta knjižica zbudi naše kroniste k novemu delu. Sicer služijo dandanes namestu kronik časopisi, a jih ne morejo nadomestiti, ker prava kronika mora podajati časoslovno zgodovino oetovega kraja, redbine občine, cerkve itd. v urejenih podatkih. O važnosti takih kronik ni treba govoriti, saj je jasno, da bodo služile bodočim novinarjem kot najzanesljivejši viri. Z veseljem pričakujemo nadaljevanja te knjižice, ki nam obeta, da bo v „poljudni obliki, da bo vsak lahko razumel, pripovedovala dogodbe, ki se so vršile nekdanj na tleh naše lepe južne štajerske dežele. Zlasti pa hoče ta knjižica podati navedila, kako je spoštovali, ceniti, braniti, opisovati zgodovinske spomine.“ Naj bi ta zgled marljivega mariborskega zgodovinskega društva zbudil posnemanje tudi po drugih slovenskih pokrajinah!

*** Časopis za zgodovino in narodopisje.** Izdaja „Zgodovinsko društvo“ v Mariboru. Urejuje Anton Kaspret. Prvi in drugi snopič drugega letnika obsega: Ilesič Fran Dr.: Iz prvih časov romantike. — Mala izvestja: Kovačič Fr.: Prazgodovinske izkopine pri Sv. Jurju ob južni železnici. Slekovec M. †: Oskrbniki ljutomerske graščine. Kovačič Fr.: Marijina cerkev na Lebarju pri Mariboru. Kovačič Fr.: Studeniški požar l. 1788. V. Preglej: Dve slovenski prigeji iz l. 1715. V. Preglej: V hiši mecena barona Zoisa. Ilesič Fr. dr.: Malo besediše 1789; O Kremplju; Štajerski jožefinski katekizem. A. S.: Narodopisna črtica k zgodovini praznovanja. A. P. K.: † Ivan Krstitelj Tkalič. — Književna poročila

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

g	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe.	Pogodina v 24. urah v mm.
5	9. zveč.	734.0	+24.4	sl. jug.	jasno	0.0
6	7. zjut.	732.3	+20.6	sl. svzh.	„	
	2. pop.	730.1	+32.0	sr. jzah.	„	

Srednja včerašnja temp. +26.5°, norm. +19.4°.

Odpri pismo

gosp. J. Tomanu, nadučitelju v Moravčah.

V Slov. Narodu št. 53. dne 9. marca t. l. ste med drugim pisali, da je podpisani peškemu županu Barliču pripovedoval, da je moravski gospod dekan Bizjan govoril: „Sedva moram v Moravčah uničiti, makari četeče kri; in da so priče zato na razpolago. (O tem je pisal „Slovenski Narod“ že v decembru). Ker jaz tega nisem nikdar in nikomur govoril, vendar pa sem bil jaz s tem proglasen za vir grdega obrekovanja o g. dekanu, sem bil prisiljen, sodnijskim potom iskati zadoščenja in pravice.

Pri preiskavi je bilo zaslišanih šest prič. 1. Vi. g. Toman, zaslišani na Brdu, se sklicuje na Antona Učakar, posestnikovega sina iz Moravč, o katerem pravite: „On je še naprej poizvedoval, je-li Martin Učakar to govoril, in sporočil mi je, da je resnično to govoril.“

2. Župan Franc Barlič iz Peč zaslišani izjavi, da Martin Učakar njemu nasproti ni „nikoli“ govoril imenovanih besedi.

3. Anton Učakar priča: „Ali je moravski dekan kake besede res govoril, ne vem. To, kar sem jaz Tomanu pravil, sem zvedel od Petra Janežič, gostilničarja in mesarja v Moravčah. V tega gostilni se je baje govorilo, kar je predmet tožbe. P. Janežič mi je pravil, da sta v njegovo gostilno prišla tožitelj Martin Učakar in peški župan Barlič, in poslednjemu je tožitelj pravil, da se je dekan izrazil: „Se dva . . . Ali se je v Janežičevi gostilni res tako govorilo, ne vem; pač pa sem se čutil s Tomanom vred prizadetega po dekanovih besedah, ker naju smatram kot ona dva, katera je je dekanu premagati v Moravčah, oba sva namreč pristaša liberalne stranke.“

Pozneje sem Janežiča še enkrat vprašal, in mi je zatrdil, da vzdržuje svojo izpoved.“

Anton Učakar se sklicuje dalje na Alojzija Bizilja, da tudi lahko priča, da je tudi njemu (Bizilju) to znano, ker je tudi sam to slišal.“

4. Alojzij Bizilj, paznik v Ljubljani, priča: „Jaz nisem slišal niti g. dekana Bizjana niti Martina Učakar, niti župana Barliča govoriti imenovane besede (!) Pravil mi je pa o teh dozdnevno dekanovih besedah Anton Učakar in sicer je govoril o tem z menoj večkrat (!) Anton Učakar mi je pravil, kako se je izrazil dekan.“

5. Peter Janežič: „Nekoč lansko jesen — kmalu po volitvah na Drtji — zapazil sem Martina Učakar in Franceta Orehek kakih 30 korakov od moje gostilne; stopil sem k njima, če imata prodati kako živino. Prišel mi je, slišal sem natančno (!) da je eden od njih — če se ne motim, Martin Učakar, spregovoril, da so g. dekan rekli: „Sedva v Moravčah moram . . . Pravzaprav če so se imenovali pri tem Moravč, se ne spominjam (!) Antonu Učakar nisem rekel, da je pravil Martin Učakar peškemu županu Barliču, ampak Franu Orehek iz Podkrajja (2 uri od Peč), ki se po domače Barlič imenuje. Tudi nisem pripovedoval, da bi bila to v moji gostilni govorila, ker v resnici nobeden imenovanih ni bil v moji gostilni. Antonu Učakar povedal sem menda samo to, da sta se med seboj to pogovarjala. Ne spominjam se pa, da bi bil Antonu Učakar rekel, da je pripovedoval o navedenih dekanovih besedah ravno Martin Učakar. Z vso odločnostjo pa trdim, da je eden izmed njih rekel, da se je dekan izrazil: . . .“

6. Priča Franc Orehek se niti ne spominja, kdaj da bi bil govoril s Martinom Učakar, in da bi ju bil P. Janežič vprašal po živini. Nadaljuje: „Martin Učakar ni nikdar v moji navzočnosti spregovoril dozdnevni besedi, in ravno tako jaz ne v njegovi navzočnosti.“

Ko me je moj zastopnik obvestil o izidu preiskave in ob enem vprašal, ali naj gre najina zadeva pred porotno sodišče, tedaj sem rekel, da mi je dosedanje pričevanje prič popolno zadoščenje, ker vsak pameten človek lahko sodi, da jaz nisem govoril navedenih besedi in ravno tako tudi ne g. dekan.

Zato tudi glede javnosti v tej zadevi ne potrebujemo sodb porotnikov, katera bi bila bodisi za Vas, v današnjih razmerah prav lahko mogoče, tudi za mene predraga. Ker bi bila midva s Fr. Orehkom oba nasproti Petru Janežiču lahko prisegla in sva vedno še pripravljena prisesti, da nisva nemišlja o tem govorila, ne g. dekana niti slišala, ne o tem katerega pripovedovati si šala, bi imelo končno besedo tudi državno pravdnikstvo glede nasprotujoče si prisage.

Toliko v pojasnilo, da ni niti obrekoval g. dekana, niti iz strahu zmrznil

Martin Učakar, posestnik in občinski odbornik.

Književna poročila.

Mayer. Mučenci. Starokrščanska povest. K —.90. — Vrhovnik, Sv. Ahacij s tovariši mučenci, kranjske dežele pomočnik K —.30. — Berthold von Regensburg, Predigten. Mit einem Vorwort von Alban Stolz. 1. Lfg. K 1.20. — Knoll, Predigten auf alle Sonn- und Festtage. 2. zvezka K 2.40. — Völling, Predigten für die Tertiaren des heiligen Franziskus an der Hand der Ordensregel I. zvezek K 3.24, II. zvezek K 3.60. — Spominek prvega svetega obhajila. 6 zlatih sredstev stanovitosti na poti v nebesa za krščansko mladino. Vezano K —.24. — Hartlebens Illustrierter Führer durch Steiermark und Krain. Von Josef Rabl. Vezano K 4.—. — Hartlebens Illustrierter Führer durch die Alpen von Salzburg, Ober-Oesterreich, Steiermark, Kärnten, Krain, Küstenland und Berchtesgadener Land. (Von Julius Meurer) Vezano K 6.—. — Kotho, Praktische Orgelschule. Für Präparandenanstalten und Lehrseminare bearbeitet K 4.80. — Protokolle der Enquete betreffend die Reform des oesterreichischen Eherechtes (vom 27. Jänner bis 24. Februar 1905) K 3.50. — Geller-Joller, Die Praxis des Obersten Gerichtshofs 6. Band K 10.—. — Hofmohl, Ersitzungstitel des römischen Rechts. Historisch-dogmatischer Versuch K 5.—. — Kregcz, Beispiele für Firmaprotokollierungen-Gesuche K 1.—. — Grimm, Zur Reform der innern Verwaltung. Kritische Besprechung der „Studien über die Reform der innern Verwaltung“ K 1.—. — Seidl, Der neue Handelsvertrag mit dem deutschen Reiche und die oesterreichische Landwirtschaft K 2.40. — Kregcz, Beispiele für Eingaben in Gewerbesachen. Eine Sammlung zahlreicher Formulare für Gesuche mit Anmeldung von freien und handwerksmässigen Gewerben, für Gesuche um Genehmigung von Betriebsanlagen, um Verleihung von Konzessionen und Lizenzen aller Art; für Beschwerden und Rekurse und für Gesuche in sonstigen den Handels- und Gewerbebetrieb tangierenden Verwaltungssachen. K 2.20. — Kösters, Natur und bildende Kunst. Anregungen zur Pflege des Kunstsinns in höheren Schulen K —.72. — Leiter, Die Gemeindeverwaltung. Ein praktisches Hilfs- und Nachschlagebuch für Bürgermeister, Ortsvorsteher, Gemeindegemeinschaften und Gemeindebeamte (mit Formularen) K 6.—. — Balke, Die misslungene Suggestion und andere Humoresken K 1.20. — Zeyer, In der Götterdämmerung K 3.—.

Glasba:

Gruber, Missa Dominicalis Nro. I/III. Erste bis dritte Messe für Sonntag für Sopran, Alt (Tenor, Bass ad libit) und Orgel. Part. A K 2.40. — Liebig, Sechs Festvorspiele für die Orgel. Heft I/II A K 1.20. — Friml, Na hrobě biskupa Strossmayera žalostnej pohod za klavir K 1.20. — 1350

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.

10.000 hektolitrov

vinskih sodov

v vsaki velikosti, počenši od 5—70 hektolitrov prodaja po zelo zmerni

1352 2 ceni trdka

Aleks. Breyer i sinovi, Križevci (Hrvaško).

